

PRZEGLĄD BIBLIOGRAFICZNY

Dodatek do „Pamiętnika Literackiego”
(2021, z. 3)

Opracowali:
Aleksandra Oszczęda i Paweł Kaczyński

- Alciato Andrea, Emblematy, przeł. B. Czarski, Warszawa Wyd. UW 2021, 662 s., seria „Biblioteka Renesansowa”.
- Bajer Michał, Klasycyzm, przekład, prestiż. Oświeceniowe spolszczenia tragedii Corneille’a i Racine’a (1740–1830) w perspektywie historycznoliterackiej, Warszawa Wyd. IBL PAN 2020, 384 s.
- Barthes Roland, Fragmenty dyskursu miłosnego, przeł. M. Bieńczyk, Warszawa Wyd. „Aletheia” 2021, 328 s.
- Bartoszewski Walenty, Utwory poetyckie, wyd. M. Kardasz, Warszawa Wyd. IBL PAN 2021, 640 s., seria „Biblioteka Pisarzy Staropolskich”, t. 50.
- Bikont Anna, Szczęsna Joanna, Lawina i kamienie. Pisarze w drodze do i od komunizmu, wyd. 2, popr. i uzup., Wołowiec „Czarne” 2021, 704 s.
- Bokszczanin Maria, Nie tylko o nim. Szkice z literatury polskiej i folkloru, Warszawa Wyd. IBL PAN 2021, 486 s.
- Budrewicz Tadeusz, Ojcowie pisarze i córki pisarki, Kraków Wyd. Uniwersytetu Pedagogicznego 2021, 318 s.
- Budrewicz Tadeusz, Okulicz-Kozaryn Radosław, Estetyka „zdrowego rozsądku”?, Poznań Wyd. PTPN 2020, 424 s., seria „Polemika Krytycznoliteracka w Polsce”, t. 24.
- Cohen Nathan, Książki, pisarze, gazety. Żydowskie życie literackie w Warszawie 1918–1942, przekład z j. hebr. M. Sommer, D. Boniecka-Stepień, oprac. merytoryczne wyd. polskiego M. Adamczyk-Garbowska, Warszawa Żydowski Instytut Historyczny / Polskie Towarzystwo Studiów Jidyszystycznych 2020, 486 s., il., fot., seria „Jidyszland=Yidishland”.
- Czapski raz jeszcze... Errata do biografii Józefa Czapskiego, pod red. E. Skoczek i M. Supruniuka, Kraków „Instytut Literatury” 2021, 284 s.
W tomie: M. A. Supruniuk, Czapski raz jeszcze... i nie po raz ostatni; R. Oramus, Prawda artysty. Na przykładzie twórczości Józefa Czapskiego i nie tylko...; J. S. Nowak, Niewola i malarstwo. Twórczość Józefa Czapskiego „na nieludzkiej ziemi” – 1939–1942; A. Kosińska, „Przeżycie, oko, ręka”. O warsztacie twórczym Józefa Czapskiego; A. Janiak, Od poetyki do metafizyki. Kilka słów o „eseju czapskim”; P. Panas; „...nie chciałbym tego zaprzęścić”. O nieznanym epizodzie z dziejów przyjaźni Zygmunta Haupta z Marią i Józefem Czapskimi; L. Czarnecki, Czapski i Giedroyc. Droga do Francji; M. A. Supruniuk, Noblesse oblige. Józef Czapski i Kongres Wolności Kultury; E. Skoczek, „Artysta uczy nas patrzeć na zjawiska świata oczyma innymi niż nasze obojętne oczy”. Józef Czapski, Maria Czapska i... pallotyni; K. Moskała, Paryski adres Józefa Czapskiego. Józef Czapski i Galerie Lambert; S. Sobolewski, „Musiałem gnąć dalej i dalej...” Powrót Józefa Czapskiego.
- Czytanie miasta. 2. Bielsko-Biała jako kulturowy palimpsest. T. 1: Literackie Bielsko-Biała. Teksty o tematyce literaturoznawczej, pod red. M. Bernackiego i R. Pysza, Bielsko-Biała Wyd. Akademii Techniczno-Humanistycznej 2020, 296 s.

- Dąbrowska Anna, *Sarmackie kulturemy w wyobraźni wybranych twórców literatury polskiej XIX wieku. Semantyka, rewizje i reinterpretacje*, Bydgoszcz Wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego 2021, 404 s.
- Dąbrowska Maria, *Noce i dnie*, oprac. E. Głębička, Wrocław Ossolineum 2021, 1000 s. (t. 1); 1000 s. (t. 2), seria „Biblioteka Narodowa” I 337.
- Dopart Bogusław, Mickiewicz. Poeta alternatyw, Kraków „Księgarnia Alademicka” 2021, 322 s.
- Folklor polski i litewski. (Źródła – adaptacje – interpretacje), pod red. A. Baranowa, J. Ławskiego i V. Wróblewskiej, Toruń Wyd. UMK 2021, 404 s., seria „Paralele: Folklor – Literatura – Kultura”.
- Z tomu: V. Wróblewska, *Litewska bajka ludowa w badaniach folklorystycznych*; I. Fedorowicz, *Zainteresowania Jana Karłowicza i Michała E. Brensztejna folklorem litewskim – jako obiekt badań naukowych polonistów Uniwersytetu Wileńskiego*; Ł. Zabielski, „*Co nie jest drukiem uświęcone*”. Zygmunta Glogera a etnografia przedtekstowa; A. Gołębiowska-Suchorska, *Królewna z brodą – realizacje motywu w bajkach polskich, żmudzkich i białoruskich*; D. Wężowicz-Ziółkowska, *Wilk i jego metamorfozy w folklorze polskim*; S. Orzechowska, *Ruta w tekstach folkloru i praktykach kobiet w polskiej kulturze ludowej*; J. Ługowska, „*Legendy i baśnie Trok*” Haliny Bogdel wobec wzoru ludowego; I. Szulska, *Folklor litewski w powieściach Józefa Ignacego Kraszewskiego i Marii Rodziewiczówny z lat 80. XIX wieku – wyzwanie interpretacyjno-translatologiczne*; H. Nielepko, *Motywy folklorystyczne w „Nocy Rabinowej” Tadeusza Micińskiego*; M. Siedlecki, *Obraz kultury litewskiej w „Połudzie” Tadeusza Micińskiego*; H. Ratuszna, *Stóg, Chochół, Pałuba w literaturze i sztuce z przełomu XIX i XX wieku – o wartościach poznawczych ludowych oraz literackich opowieści z Polski i Litwy*; H. Turkiewicz, *Inspiracje ludowe we współczesnej polskiej literaturze Litwy*; T. Bujnicki, A. Rataj, *Potop i Dzwonnik. Zaścianek laudański Sienkiewicza*; P. Wojciechowski, *Wilno w tekstach Adama Kirkora*.
- Fons omnis honesti*. O literaturze w służbie wartości. Tradycja antyczna, kultura ziemiańska, encyklopedyzm i komunikacja. Studia ofiarowane Profesor Marii Wichowej w 70. rocznicę urodzin i 45. rocznicę pracy naukowej i dydaktycznej, pod red. M. Kurana, Łódź Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego 2020, 528 s. + 1 k. tabl. il., seria „Analecta Literackie i Językowe”, t. 14.
- Frania Arkadiusz, *Razem i osobno. O poetach [z] Częstochowy*, Częstochowa „Galeria Literacka” 2021, 184 s., il., seria „Biblioteka Galerii”.
- Frycz Karol, *Teatralia*, oprac. i wstęp L. Kuchtówna, Warszawa Instytut Sztuki PAN 2020, 278 s., il.
- Gąska Michał, *Elementy trzeciej kultury w procesie tłumaczenia prozy Holenderskich Indii Wschodnich na języki polski i niemiecki*, Kraków „Universitas” 2021, 276 s.
- Gedas Katarzyna, *Recenzje literackie Jarosława Iwazkiewicza*, Warszawa Wyd. IBL PAN 2021, 498 s.
- Haas Agata, *Język poezji mistycznej w XVII- i XVIII-wiecznych rękopisach karmelińskich*, Opole Instytut Śląski 2021, 278 s. + 2 s. nlb.

- Jagiello Jarosław T., *Lechia i Lechici w Kronice polskiej* mistrza Wincentego Kadłubka, Kraków Wyd. „Księgarnia Akademicka” 2021, 312 s.
- Jańczyk Urszula, *Archiwum Filomatów w Bibliotece Uniwersyteckiej KUL*. Historia zbioru, Lublin Wyd. KUL 2021, 202 s.
- Jarosińska Izabela, *Zły*. Instrukcja obsługi w porządku alfabetycznym, Warszawa Wyd. IBL PAN 2020, 292 s.
- Kajtoch Wojciech, *Wykład wykładu. Rzecz o mowie noblowskiej* Olgi Tokarczuk, Kraków Wyd. UJ 2021, 90 s.
- Katalog druków drugiego obiegu w zbiorach Biblioteki Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk, wstęp i oprac. Ł. Ossowski, M. Sabała-Bolek, Warszawa Wyd. IBL PAN 2021, 302 s.
- Komizm historyczny. T. 3, red. T. Korpysz, A. Krasowska, Warszawa Wyd. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2021, 126 s., seria „Bieleńskie Prace Językoznawcze”, t. 14.
Z tomu: S. Borowicz, Szaleństwa szpetnych staruch w literaturze średniowiecznej jako przykład komizmu społecznego; A. Krasowska, O teorii trefnowania Łukasza Górnickiego z perspektywy humorologicznej; J. Duska, „Trefność, która ze słowa abo rzeczy dwuwykładnej roście”, czyli dwuznaczność jako źródło dowcipu semantycznego we fraszkach Jana Kochanowskiego; S. I. Gindin, Spójność tekstu jako przesłanka komizmu.
- Król Małgorzata, *Literat za Uralem. Zesłańcze losy Gustawa Zielińskiego (1834–1842)*, Lublin Wyd. KUL 2021, 236 s.
- Literatura a władza. Doświadczenie polskie i rosyjskie, red. nauk. M. Dąbrowska, P. Głuszkowski, Warszawa Wyd. Naukowe „Sub Lupa” 2021, 194 s.
- Laniewski Paweł, *Twórczość Zygmunta Krzyżanowskiego w kontekstach heterografii*, Katowice Wyd. „Śląsk” 2021, 434 s.
- Łaszkiewicz Monika, *Stereotypy etniczne w polskiej kulturze ludowej*, Lublin Wyd. UMCS 2021, 420 s.
- Ławski Jarosław, *Universum Słowackiego*. Studia o wyobraźni, Warszawa Wyd. IBL PAN 2021, 396 s.
- Łozowska Alicja, *Polskie przekłady Bhagawadgity*, Wrocław Instytut Studiów Klasycznych, Śródziemnomorskich i Orientalnych Uniwersytetu Wrocławskiego 2021, 314 s.
- Madejski Jerzy, *Poetyka ekstremalna oraz inne noty o liryce i krytyce współczesnej*, Kraków Wyd. „Pasaże” 2021, 296 s. + 2 s. nlb., il., seria „Granice Wyobraźni”.
- Malicki Jan, *Bogurodzica*. Rozplątywanie nierozwiązywalnego, Katowice Wyd. „Śląsk” 2021, 312 s.
- Maski i oblicza komunizmu w kinematografii, pod red. T. Sikorskiego i M. Kowalskiego, Szczecin Wyd. Uniwersytetu Szczecińskiego 2021, 198 s.

Michalczuk Joanna, Człowiek w sieci dramatycznych napięć. Interpretacje polskiego dramatu najnowszego, Lublin Wyd. KUL 2020, 184 s., seria „Opracowania i Teksty Dramatyczne”, t. 16.

Mikiciuk Elżbieta, Czytanie ikony. W kręgu literatury, teatru i filmu, Gdańsk Wyd. Uniwersytetu Gdańskiego 2020, 328 s.

Miłość, przyjaźń, pożądanie w dawnych literaturach romańskich, pod red. J. Pietrzak-Thébault i B. Spieralskiej-Kasprzyk, Warszawa Wyd. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2021, 374 s.

W tomie m.in.: M. Koźluk, Agalmatofilia – o miłości inaczej; J. Rybowska, Plutarch o miłości, przyjaźni i pożądaniu w związku małżeńskim; J. Augustyn, Wymazywanie homoseksualnego pożądania – średniowieczne przemiany mitu o Ifis i Jancie; T. Wystobocki, Umrzeć z miłości (do ojczyzny). Teatr jako narzędzie patriotycznej edukacji w latach 1793–1794; A. Sobczyk, Czy w miłości dworskiej jest miejsce na kobiece pożądanie? Odpowiedź Flamenki; J. Dygul, Szalone oblicza miłości w komedii „Candelaio” Giordana Bruna; I. Zatorska, Przekleństwo Pawła a gniew ludu, czyli fatum oszukanej miłości. Między „idyllą tragiczną” a rewolucją; M. Pawłowska, Astrea. Celadon i meandry miłości; P. Kossakowski, Xavier de Maistre – formy miłości i przyjaźni w statycznej podróży; J. Pietrzak-Thébault, „...queste poche parole de mia mano...” Korespondencja miłosna Pietra Bemba – dokument uczuć, laboratorium literatury; M. E. Trębska, Kochankowie z Trapani, czyli o siedemnastowiecznej adaptacji historii Romea i Julii w „Zdarzeniach niezwykłych” Jeana-Pierre’a Camusa; M. Bajer, Dyskurs miłosny, dyktat polityki: miłość w oświeceniowych przekładach tragedii Racine’a w Polsce.

Mitzner Piotr, Ludzie z nieludzkiej ziemi. Rosyjski krąg Józefa Czapkiego, Warszawa Wyd. Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 2021, 382 s.

Moczko Rafał, Uchwały Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie. Stosunek emigracji do kraju, Poznań Wyd. PTPN 2020, 366 s. + 4 s. nlb., seria „Polemika Krytycznoliteracka w Polsce”, t. 19.

„Napis”. T. 26 (2020): *Errare humanum est*. Błędy w badaniach humanistycznych, ich rodzaje i konsekwencje, Warszawa Wyd. IBL PAN 2021, 416 s.

W tomie: E. M. Świdorski, Just where is the error? Or: epistemology as the history of error?; T. Budrewicz, „Długie trwanie pomyłek” (Maria Konopnicka, Maria Bartusówna, Napoleon Ekielski, Florentyna Niewiarowska); M. Sęczek, Ślady zapomnianej tożsamości. O roli źródeł w biografii Janusza Korczaka; M. Bober-Jankowska, Błąd czy wariant? O technikach redakcyjnych Adama Naruszewicza; B. Mazurkova, Potknięcia impresorów i wypowiedzi w sprawie omyłek druku w książce drugiej połowy XVIII wieku. Rekonesans; I. Barkowski, Śledzenie Juliana Ursyna Niemcewicza. O historiografii i misji powierzonej autorowi „Śpiewów historycznych” – próba rewizji; J. Głazewski, Walory i niedostatki edycji tekstów staropolskich w XIX wieku. Przypadek poezji Jana Gawińskiego; I. Maciejewska, Nie tylko pochwała rodu – o znaczeniu ramy wydawniczej „Komedyj i tragedyj” Franciszki Urszuli Radziwiłłowej w upamiętnieniu pierwszej polskiej dramatopisarki.

Nie-miejsca pamięci. 2. Nekropologie, red. R. Sendyka, A. Janus, K. Jarzyńska, K. Siewior, Warszawa Wyd. IBL PAN 2020, 600 s.

- Owczarek Jan, *On będzie miasto*. Zbigniew Herbert poeta rycerz łacińskiej cywilizacji, Lublin Wyd. „Polihymnia” 2021, 158 s.
- Pastuszewski Stefan, *Krótką historia literatury w Bydgoszczy*, Bydgoszcz Instytut Wydawniczy „Świadectwo” 2020, 532 s., seria „Biblioteczka Bydgoska”.
- Pilch Jerzy, *Autobiografia w sensie ścisłym, a nawet umownym*, posłowie M. Stala, Kraków WL 2021, 196 s. + 4 s. nlb., fot.
- Pogranicza *sacrum* w medium literatury, pod red. D. Kalinowskiego i E. Czeladki, Słupsk Wyd. Akademii Pomorskiej w Słupsku 2020, 290 s.
- Polechoński Krzysztof, *Mińsk i Mińszczyzna w XX-wiecznej literaturze polskiej. Międzywojenne (i późniejsze) losy polskich pisarzy z Mińszczyzny*, Wrocław Wyd. „Gajt” 2021, 100 s., il.
- Poloczek Sławomir, *Pogańskie zmartwychwstania. Studium wyobrażeń o powrocie do życia w grecko-rzymskiej literaturze okresu cesarstwa*, Warszawa Wyd. „Sub Lupa” 2021, 332 s., seria „Parnassus”.
- Poniatowska Irena, *Chopin w poezji*, Warszawa Narodowy Instytut Fryderyka Chopina 2020, 444 s., fot., il.
- Rawski Jakub, *Zawisza Czarny*. Niedokończony dramat Juliusza Słowackiego. Studium monograficzne, Głogów PWSZ w Głogowie 2021, 256 s.
- Ryszkiewicz Mirosław, *Retoryka polskiej powieści kryminalnej po roku 1989. Preliminaria*, Lublin Wyd. UMCS 2021, 304 s.
- Sacrum* w literaturze dziecięcej i młodzieżowej, red. A. Nosek, M. Wosnitzka-Kowalska, Kraków „Universitas” 2021, 412 s.
W tomie m.in.: E. Pocheć, Święte ogrody dzieciństwa – „Świat i ślepa dziewczyna” Adolfa Dygasińskiego; M. Dudek, „Kiedy ja nie chcę stróża... Niech on nie stoi przy mnie”. Dziecięce montaże Antoniego Langego; A. Sakowicz, Desakralizacja dzieciństwa w utworach autobiograficznych „Ściernisko” i „Okruchy” Bazylego Pietruczuka; A. E. Mikinka, Metafizyczne wędrówki ku źródłom poznania w zapomnianych baśniach Aleksandra Szczęsnego; M. M. Leś, „Katedra” Jacka Dukaja – fantastyka metarelijjna.
- Séginger Gisèle, Łuczak Barbara, Loba Mirosław, *Życie i nauki o życiu w literaturze francuskiej i polskiej XIX wieku*. Studia, Poznań Wyd. UAM 2021, 162 s.
Tom zawiera trzy studia: G. Séginger, Biologia i literatura, B. Łuczak, Życie i rośliny w „botanicznych” poematach Dyzmy Bończa Tomaszewskiego; M. Loba, Witalizm i literackie przedstawienia życia w „Jaszczurze” i „Lili w dolinie” Honoré de Balzaca.
- Shillingsburg Peter S., *Od Gutenberga do Google’a*. Rozprawy, artykuły, przyczynki, przeł. P. Bem, red. nauk. A. Lesiakowski, Warszawa Wyd. IBL PAN 2021, 300 s., seria „Filologia XXI”.
- Sienkiewicz Barbara, *„Kim jest dla siebie samego ten twór nieszczęśliwy”*. Trop i tryby refleksji antropologicznej w twórczości Schulza, Leśmiana, Gombrowicza i Wata, Kraków Wyd. „Pasaże” 2021, 276 s., seria „Granice Wyobraźni”.

- Siwiec Magdalena, Sytuacja Norwida – sytuacja Baudelaire'a. Paralele nowoczesności, Kraków „Universitas” 2021, 524 s. + 12 s. il., seria „Horyzonty Nowoczesności”.
- Spólna Anna, Dialogi z Mickiewiczem. Aktualizacje tradycji romantycznej w nowej i najnowszej poezji polskiej, wyd. 2, zmien., Warszawa Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza cop. 2020, 392 s.
- Stasiewicz Piotr, Sześć odcieni czerni. Szkice o klasykach powieści *noir*, Kraków „Universitas” cop. 2021, 356 s.
- Sucharski Tadeusz, Literatura polska z sowieckiego „domu niewoli”. Poetyka, aksjologia, twórcy, Kraków Instytut Literatury 2021, 752 s., seria „Biblioteka Pana Cogito”.
- Szajnert Danuta, Mutacje apokryfu, Łódź Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego 2021, 230 s.
- Szymczak Dawid, Historia jako narzędzie polemiki w piśmiennictwie Piotra Skargi, Łódź Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego 2021, 390 s., seria „Analecta Literackie i Językowe”, t. 15.
- Tomasik Wojciech, Jezioro Genewskie. Śladami Krasińskiego i Słowackiego, Bydgoszcz Wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego 2021, 304 s.
- Trębicki Grzegorz, Świat wartości. Aksjologia *fantasy* świata wtórnego. Model podstawowy, Kielce Uniwersytet Jana Kochanowskiego 2020, 124 s. + 2 s. nlb.
- Twardowski Samuel, Pałac Leszczyński, oprac. R. Krzywy, wyd. 2, Warszawa Wyd. „Sub Lupa” 2021, 196 s., seria „Biblioteka Dawnej Literatury Popularnej i Okolicznościowej”, t. 41.
- Warska Katarzyna, Schulz w kanonie, Gdańsk Wyd. „słowo/ obraz terytoria” 2021, 176 s.
- Witkowski Tadeusz, Sens dziedziczenia. Myśl o polskim etosie poetyckim XX wieku, Kraków Wyd. „Arcana” 2021, 226 s.
- Wojtyła Konrad, Anty-antychryst? Wojaczek religijny, posłowie P. Michałowski, Mikołów Instytut Mikołowski im. Rafała Wojaczka 2021, 448 s., fot., il., seria „Biblioteka »Arkadii – Pisma Katastroficznego«”, t. 187.
- Żongolłowicz Bogumiła, Andrzej Chciuk. Pisarz z antypodów, wyd. 2, popr. i uzup., Toruń Oficyna Wydawnicza „Kucharski” cop. 2021, 316 s. + 2 s. nlb., il.